

Zámecké sklářské kouzlení

Proč se stalo Valašsko významným místem na pomyslné sklářské mapě? Kvůli Reichovým sklárnám, to tady ví každý, ale co sem sklářské podnikatele přivedlo? Dvě „béčka“: buk a Bečva. Bukové dřevo není jen na topení pod sklářskými pecemi (ty pak stejně fungovaly na generátorový plyn), ale dodává sklu lepší tavitelnost. Spalováním buku lze totiž získat potaš (salajku) a zrovna v místech, kde roku 1855 hrabě Eugen Kinský nechal vybudovat sklárnu, stála dříve salajkárna. Buk tedy přispěl i ke složení skla, a navíc dokáže formovat jeho tvar: foukané sklo se tvaruje v dřevěných formách vysoustružených právě z bukového

dřeva. A Bečva? Voda je dobrá nejen na hašení požáru, ke kterým ve sklárnách z přirozenosti tamního dění čas od času docházelo, ale především na splavování dřeva pro provoz skláren, na pohon některých strojů a bez vody se neobejdou ani sami mistři skláři – dřevěné formy a nářadí musí být mokré.

O tom, jak sklo vzniká, z čeho se skládá, jak vypadá jeho tradiční výroba, jak se brousí, leptá či maluje, by se dalo psát velmi dlouze. Jak ale slavné české sklářské řemeslo přiblížit těm, kteří na košaté příběhy nemají trpělivost? Co takhle komiks? Vybrali jsme si zkušeného výtvarníka a šli jsme do toho. A výsledek? Přinášíme malou ochutnávku, ale pokud chcete vidět sklářský komiks v celé své kráse, přijďte v neděli odpoledne 23. února do zámku Kinských, kde bude mít dvoumetrový komiks svou premiéru v expozici věnované sklu.

Ten den si totiž budou dvě instituce propojené sklářstvím připomínat své výročí: muzeum (správce unikátní sbírky skla) slaví 130 let své existence a Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská má sedmdesátiny. Spolu proto pořádají Sklářské kouzlení – odpoledne se sklářskými dílničkami, jarmarkem a hravým programem pro velké i malé. K vyzkoušení zde bude vitrážová technika, rytí na sklenici, výroba skleněných šperků, ale třeba i hra na skleničky a připravený je i důlek pro cvrknání skleněnek. Ze zámku si můžete odnést kromě originálního skla přímo od autorů i kousek skleněného pokladu.

Mgr. Kamila Valoušková, historik umění MRV ve Valašském Meziříčí

Obr.: Jiří Palát, Komiks k výrobě skla (detail – Michání kmene a tavení skla).